

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HÉTILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Az ipartestület emlékirata.

II.

Mult számunk vezető cikkében közöltük azokat a kifogásokat, melyeket a „Petrozsényi és Járásai Ipartestület” „az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról” szóló törvényjavaslat ellen a magyar országgyűlés Képviselőházhoz benyújtott emlékirat általánosságban sérelemként felsorol. Alábbi részében a memorandum a törvényjavaslat részletes intézkedéseivel szemben mutat rá a sérelmekre a következőkben:

„A betegsegélyezés és baleset biztosítás ellen nekünk nincsen elvi kifogásunk; magunk is kívánjuk azt.

Azonban a törvényjavaslat által megszabott viselési módot a teherviselés ezen igazságtalan modját, — ezt tisztelt Képviselőház ellenezni vagyunk kénytelenek.

Az eddigi törvény már ugy is elég terhet rótt reánk, — méltán remélhettük talán, hogy a hozandó új törvény rajiunk munkaadókon is könnyíteni fog. Csaldódtunk!

Már maga a kiindulási pont is helytelen, mert annak a kérdésnek elbírálásánál, hogy a betegsegélyezés és balesetbiztosítás nehéz terhet méltányos-e és jogos-e a törvényjavaslatban szabályozott szigorral nagyobbbrészt a munkaadóra ráruházni, elsősorban azt kell figyelembe vennünk, hogy a munkásnak megbetegedési és baleseti esélyeit ki idézte elő.

A kérdés tehát az, ki az oka a munkás meg-

betegedésének és annak, hogy a munkást baleset érheti?

Ami nézetünk e kérdésben az, hogy a baleset, mely ugyan nálunk kisiparosoknál és kézműiparosoknál elég ritka, — közvetlen összefüggésben áll mégis a munkával, melyet a munkás a mi műhelyünkben, vagy a mi foglalkozásunk alatt teljesít.

A balesetek átlaga ilyen és ezért indokolt, hogy ez a teher a törvényjavaslat intenciója szerint a gyári nagyiparnál nehezedjék a munkaadóra.

Azonban a baleset esélyei nálunk kézműiparosoknál egyáltalán oly ritka, hogy abszolút figyelmet sem érdemel. A statisztika igazolja, hogy a balesetek 99%-a nagyobb gyáriparnál fordul elő, s ha 1% elő is fordul nálunk kézműiparosoknál, azt is nagybárra a munkás vigyázatlanságában keresendő.

Másképpen áll azonban a dolog a munkások betegségei tekintetében, mert ennek oka a munkaadóban nem kereshető. Hiszen a munkás magában hordhatja a betegség csiráját; a munkaadó nem orvos, nem tudhatja micsoda betegséggel került hozzá a munkás, — tehet-e tehát ő arról, hogy a munkás beteg lesz, s lehet-e igazságosan az követelni, hogy ennek a betegsegélyezésnek terheit ő viselje akkor, midőn magának a betegségnek előidézéséhez semmivel sem járult hozzá.

Ha ezen kiindulási pontokat szem előtt tartotta volna a törvényjavaslat akkor nem állott elő az az anomalia, hogy az eddigi terhek könnyítése helyett reánk munkaadókra nagyobb terheket ró a törvényjavaslat.

Mert, hogy áll a dolog?

Az eddigi törvény szerint is fizettük mi a

munkások betegsegélyezése címén minden férfi munkás után 8 fillért hetenkint, most azonban a tervezet szerint, mely különböző osztályakat sorol fel, — a munkaadó minden munkás után egy hétre a heti bérnek 2%-át tehát 4 korona átlagos munkabért véve alapul körülbelül 48 fillért fizet hetenként minden munkás után.

Ebből látható, hogy a betegsegélyezés díjjai a tervezet szerint már önmagukban véve is túl magasak és ha hozzávesszük azt, hogy a tervezet szerint ezen betegsegélyezési járulékokat 50%-ban rója a törvényjavaslat a munkaadóra, akkor nyilvánvaló, hogy ezzel a munkaadó iparosoktól olyan jogtalan és igazságtalan áldozat kívántatik, a melyet ő elviselni már nem képes.

Mert ne képzelje azt a tisztelt Képviselőház, hogy egy magunkfajta kézműiparos, ha tisztességesen élni és bologulni akar, — egy segéddel, vagy egy-két munkással vállalkozásának eleget tehet.

A kézműiparos nagyobb és több oldalú elfoglaltsága a nagy konkurencia, de a munkának tisztességes és gyors kivitele ugy hozza magával, hogy a kőműves és építész legalább — negyven munkással, — az ács szintén ennyivel, ha nem többel, — a pék 8—10 munkással dolgozik és így tovább a többi iparos is kevesebb vagy több munkással kénytelen dolgozni, — és így a tervezet szerint a minden munkás után fizetendő 50%-os betegsegélyezési járulék teljesen tönkre fogja tenni nemcsak a kezdő vállalkozókat, hanem azokat a munkaadókat is, kik magukat már régen a fölszinen tartják.

De különösen sérelmes a betegsegélyezési járulékoknak általunk való viselési módja azért,

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGYJA.

Ma.

Mikor a fiatal báró úr az érett emberek sorába került, mert hogy érett volt — úgy mutatta az a bizonyítvány, amit a tanár urak aláírtak — éppen anyit tudott, mint mikor a studiumot megkezdte. Vagyis lovagolásból, teniszszereplésből s más ilyen nehezebb tárgyból pazar feleleteket tudott volna adni. Ezekből azonban egyikből sem kérdezték. A fizikát üsse meg a menykő. Való is az valamire. Mikor a társakkal, meg a tanár-karral úgy reggel felé alaposan bevezetgőzve haza felé indult, önkénytelenül az a gondolat foglalta el, hogy az éjjel talán az utolsó ötven forintja gurult ki a zsebéből. Hogy azonban tisztába legyünk a dologgal, meg kell jegyeznünk, hogy a papa olyan állapotban volt, ami a pénzkérdést illeti, mint a fiatal báró úr. Egyébként ez mellékes. Mert hogy ma egy jóhangzású névnek meglehetősen az árfolyama a börzén.

A fiatal báró úr ezt tudta is. Még pedig annyira tudta, hogy elhatározta a legszigorubbán, hogy vagy pénz, már tudniillik sok pénz, vagy pedig revolvergolyó. Schwarc úrnak pedig pénze volt bőven. A báró úr régi dominiuma, amit pedig akkor is becsültek egy pár jó ezer forintokra éppen az ő kezében volt. Ne vegye rossz néven senki, ha a fiatal báró úr vissza vágyott oda, a hol bölcsője ringott. Egyszerű honvágy. (Kine ismerné ezt a magasztos érzést?) A Schwarc úr Ilonkájára pedig igazán szép lány volt. Nem affele hebronrózsa. Nem. Fölséges természet. Remek szem. Aztán a ködszerű bolonditón szöke haj. Kérem, ez nem tréfa do-

log. Az ifju báró pedig bemutatta magát Ilonkának. Meg is értették egymást. Csak éppen egy akadály volt. Nem az öreg báró úr áldása. Sőt — csodálatos — éppen a vén, vörös Schwarc haszontalanlankodott. A zsidó. Az igaz, hogy gazdag zsidó, de hát mégis csak zsidó. És ki is jelentette úgy a családi körben a lányának, hogy abból egyáltalán semmi sem lesz, hogy az ifju báró úr valamikor visszakerüljön abba a kastélyba, amit az apja elkütyyözött. Tudni való dolog, hogy az alma nem esik messze az öreg méltóságos báró úrtól.

— Papa, te a pénzdedet félted, mondá Ilonka keserűen.

— Natürlich, riposztírozott a vén Schwarc. Addig féltém amíg van. És mit féltessz te? Kérdezte nem kis maliciával.

— Én? Ja beláthatod, hogy egy báró koronát nem mindenütt lehet találni.

— Hm. Nem rossz. Kell gróf. Azt is veszek neked, ha akarod. A vén Schwarc elég ahhoz, hogy arra is teljék.

— Nem, hagyd csak kérlek. Majd a lányom, tudod. Az majd kap karácsonyra azt is.

— Kérlek hagyjad azt a karácsonyt. Mindig karácsony! De beléd ütött a katolicizmus, mondta a vén speccerajos keserűen.

Szóval a dolog kezdett abba a stádiumba jutni, mikor se hátra felé nem ment, se pedig előre nem haladt. Ilonkának nem volt gondolata, a báró úr meg félt az öreg Schwartól, dacára, hogy már vagy tizenöt pár-baja volt a fiatal úrnak azóta, mióta amaz ismeretes pezsgős vacsora a tanár urak társaságában a multé lett.

Úgy ősz vége felé járt az idő. A szél hordta az ördögborádt északnak-délnek. Az ifju báró úr pedig egy

ilyen kedves őszi délután beállított az öreg Schwarchoz. Egy régi szürke hátán ült. Jámor volt szegény és nagyon melankolikus. Olyan, mint egy vadászkutya, aki soha sem részesült abban a szerencsében, hogy vadat hajthasson. Éppen a hosszú sőre istálló előtt találtakoztak az ellenfelek. Az öreg Schwarcnak fene kedve volt. Egy szimentáli tinójának törette el a lábát valami béres gyerek.

— Hagyjon nekem békét. Lássá megmondtam, hogy ide ne jöjjön, modta Schwarc boszúsan.

— Kérem, kérem . . .

— Semmi kérem, kérem. Én nem vagyok úr. Én vagyok egy zsidó. És ha még egyszer ide jön, hát kiteszem a szürét lovastól együtt.

— Az nem lehet.

— Nem lehet? Az én portámról nem lehet? Micsoda beszéd, hogy nem lehet?

— Persze, hogy nem. Mert hogy se nekem, se a lovamnak nincsen szüre.

— A fene vigye el magát. Maga viccel, nekem meg van egy olyan károm, hogy bele kell bolondulni. Halja, az nem csekélység, hogy egy szimentáli tinómnak eltört a lába.

— Hagyja csak kedves Schwarc úr, veszek én magának különbet, ha nekem adja a lányát. Úgy is lesz annak elég hozománya.

— No, mennyi lesz? Mit gondol?

— Én most nem gondolok semmit. Mert hát az öreg Schwarc arról még csak hallani se akar, hogy ezután én nézek a szimentáli tinók után. Pedig isten úgyse értek hozzá annyit mint az ő botos ispánja.

— Először is nem az ő botos ispánja, hanem az ő sok gazdatisztje. De maga ehhez nem ért. Különben

mert a munkásnak betegség esetén való segélyezése nem partikuláris lis érdek, hanem közérdek, a melynek terheit igazság és méltányosság szerint az egész országnak kell viselni; az, hogy ebben az országban a munkás jól érezze magát; ne szenvedjen, — tisztelt Képviselőház! — nemcsak nekünk munkaadó iparosoknak, hanem az ország minden lakójának vitalis érdekét képezi

Hol van tehát igazság abban, hogy az ország minden lakójának közös érdekét mi fizessük meg?

De sérelmes már azért is mert mi iparosok becsületesen és pontosan fizetjük az országos betegápolási pótdót, a melyben eo ipso befoglaltatik az, hogy hozzájárulunk minden elszegényedett ember betegsegélyezéséhez.

Két betegsegélyezést fizetni igazán nagy méltánytalanság, s azért úgy gondoljuk, a tervezet oda módosítandó, hogy a betegsegélyezést országos alapon rendezze, járuljon ehhez az ország minden lakója, — fizesse ezt úgy, mint az általános betegsegélyezési pótdót minden magyar honpolgár és ne egyedül a munkaadó iparosság. Ezáltal a törvénytervezetnek egyéb sérelmei is önmaguktól szűnőnek meg, mert elesnének a tervezet mai szövegével járó, s e kérvényünk II. fejezetében talált complicált irodai teendők; de elesnének egyúttal a tervezet 188—191 §-ba foglalt büntetési sanctiók, mikről egyébiránt jelen kérvényünk III. fejezetében beszélünk.

II.

Második főserelmünk abban nyilvánul, hogy a törvénytervezet szerint a legkisebb munkakörrel bíró kézműiparos is oly nagy complicatióval lesz köteles mindennapi munkáját végezni, amelyhez eddig legfeljebb gyárosok voltak hozzászokva, s melynek pontos keresztülvitele egyszerű kézműiparostól nem is követelhető.

Munkatáblázatok kiállítása, bérivek összeállítása, munkások be és kijelentése, nyilvántartási és statisztikai adat szolgáltatások stb. stb. ehhez még az ilyen táblázatoknak több példányban megőrzése valóságos iratórozás, s mind ez csak emelni fogja a bürokratizmust de semmiképen sem szolgálják

nekem dolgom van. És ilyenkor nem szeretek diskurálni haszonatlanságokról. Tisztelem az Ilonkát. Menjen csak és adasson magának abból a tavaji rizlingből. Gondolom, hogy olyant nem ivott, még akkor sem, mikor a Kereskényi baronesz adta ki magának az útát.

No még kell adni, hogy a Kereskényi baroneszre tett célzás egy kicsit kellemetlen volt az ifju barónak. Lehetett is. Az még akkor történt, mikor a nagy hajtódadászat után, a mult, télen, formaliter megkérte a kezét annak a szép macskának, akinek egy mosolyáért keresztül üszta volna a Dunát még karácsony táján is. Mert macska volt. Hízogó, szép macska, ami karmol, ha neki épen úgy tetszik. Szerette volna elfeledni, de hát . . . ne beszéljünk róla.

Mikor a kellemes, illatos lányszoba keskeny pamlagán végig nyújtózott a báró úr, eszébe jutott minden büne. Hogy jobban fejezzem ki magam, még az a nagy hajtódadászat is az emlékébe ötlött. Most is vadászik. Hanem ez aztán fejedelmi fad, annyi bizonyos. Remek tizenhatalas. Méltó egy bárói fegyver elé. És a báró urat valami mély keserűség lepte meg.

— Nos, Ilonka? Még mindig a régi az öreg? Még mindig a számokkal bibelődik? És semmi érzelem? Semmi?

— Hagyja kérem. Olyan vagyok, mint az ősz. Egyhangú, sőt komor. Apával nem lehet beszélni. Fél magától. Azaz nem is annyira magától, mint a családjának a multjától.

— Kár. Hígyje el kár.

— Mondtam neki. De ő még a régi világ embere. Nem lehet rossz néven venni tőle. Beláthatja.

— Nem, csakugyan nem. Hanem engedje meg, hogy mondjak valamit. Valahára egy nagyon komoly gondolatom van. Ha én ma innen elmegyek, többet nem lát engem a maga két szép szeme, annyi bizonyos.

— Miért? Rám haragszik?

azt a célt, amit a törvénytervezetnek szolgálnia kell, — az ipar emelését.

Az az iparos, a ki ezen irodai munkálatoknak a tervezet szerint lekiismeretesen eleget kíván tenni, az külön irodaszemélyzetet lesz kénytelen tartani és üzleti kiadásait ismételtelen fokozni. Ez tisztelt Képviselőház jóra nem vezethet, mert erőnket fölmúlja és figyelmünket a szó-szoros értelmében vett mindennapi ipari munkáktól elvonja. Elég gondot okoz nekünk a munka megszerzése, annak financiozása, a munkabérek előállítása és a már érdembe hozott követeléseknek behajtása. Ezen irodai munkák teljesítésének kötelezettsége alól kérjük magunkat felmentetni.

III.

Sajnálattal tapasztaljuk végül azt a legnagyobb sérelmet, mely a tervezetnek 188—191 §-ban a büntető határozatok cím alatt foglaltatik.

A §-ok soha semmiféle kihágási törvényben nem ismert szigorral sújtják azt a munkaadó iparost, a ki a törvénytervezetnek nagy complicatiókat okozó intézkedéseit pontosan be nem tartja.

Nem mondjuk, hogy büntetés ne érje a mulasztást vagy visszaélést elkövető munkaadó iparost, de ne legyen ez a büntetés olyan, amely céljának meg nem felel.

Mulasztások, sőt visszaélések is a legnagyobb szigor betartása mellett minden ipárnál előfordulhatnak, de ezek a mulasztások és visszaélések nem lehetnek olyan súlyos természetűek és nem járhatnak olyan óriási nagy hátránnyal sem a köz, — sem a magánérdekre nézve, hogy indokolt volna, miszerint a hozandó törvény minket a munkaadó iparosokat nemcsak pénzbüntetéssel, de mint például a tervezetnek 100. §-a mondja a pénzbüntetéssel kapcsolatban két hónapi elzárással is büntetni fog.

Milyen indokolatlan drákói szigor ez akkor ha meggondoljuk, hogy a vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások (kih. törv. 51 §-a) 8 napig terjedő elzárással büntetnek; s közbiztonság elleni kihágások nagyobb részét csak pénzbüntetéssel; közegészség és testi épség elleni

— Nem. Isten bizony nem. Hanem meguntam a léhaságot. Utálom azt az életet, amit eddig folytattam. De legjobban a családom multját. Jobban szeretnék beállni az apja fűszerüzletébe inasnak, hogy a menyecskének szekérkenőt adjak két krajcárért, mint hogy az életet úgy éljem keresztül, Mert átok ez az én életem. Semmi tartalom. Semmi életele. Csak egy csomó bizonytalanság. Megyek is Ilonka. Isten áldja meg. Igaza van az apjának. Ki is bizna olyan emberre csak tíz krajcárt is, akinek az apja milliókat dobált el, Vér-vér. Isten vele. Ha majd nekem is lesz annyim, hogy pirulás nélkül jöhessen vissza megkérni a maga kezét — mert lesz — akkor kopogtatni fogok.

Az öreg Schware épen akkor lépett be a lánya szobájába, mikor az ifju báró mély keserűséggel elmondta ezeket. Szomoru volt szegény. Az öreg zsidó azonban azt mondta:

— Üljön le báró úr!

— Köszönöm. Menni készültem. Ideje, hogy ne alkalmatlankodjam.

— Csak alkalmatlankodjék. Mert az előbb tetszett ígérni nekem egy szimentáli tinót. Az ígért-ígért. A gavallér ember meg megtartja a szavát. Tudja, hogy én egy vén zsidó vagyok. Nekem minden jó. De a becsületes ember a legjobb. Maga pedig úgy hallottam az. Ne lepje meg, ha megmondom, hogy hallgatóztam az előbb itt az ajtó előtt. És úgy vettem észre, hogy maga az az ember, akit én keresek. Tehát jó. Vegye meg azt a szimentáli tinót. A lányom hozományából kitelik. De ezt a lányt becsülje meg. Mert hogy ez nekem egyetlen és magának is az kell hogy legyen.

Mikor az ősz elmúlt s fehér pihékkal hullatta be a földet a tél, Schware úr egy briliáns gyűrűt húzott a hosszú középső ujjára. Akkor mentek az anyakönyvvezető elé. Ilonka a szép zsidó lány és az ifju báró úr, hogy megkössék azt a szerződést, aminek folytatása következik.

K.

kihágások nagyobbbrészt csak pénzbüntetéssel és ritkán kisebbszertű elzárással; — a tulajdon elleni kihágások 8-10 napi elzárással stb. büntetnek, holott eme kihágásoknak a dolog természete szerint, milyen sokkal nagyobb kihatásuk lehet!

Ezen büntető határozatok tehát nézetünk szerint odamódosítandók:

1. hogy a jelen törvény elleni kihágások csakis pénzbüntetéssel büntetnek.

2. hogy a pénzbüntetés maximuma 200 koronát meg nem haladhat.

3. hogy a pénzbüntetés közadók módjára lesz az elítélten behajtandó, s csak ha a behajtás sikere nem vezetne lesz a pénzbüntetés elzárásra átváltoztatandó, a mely alkalmazással minden tíz korona egy napi elzárással helyettesíthető.

Tisztelt Képviselőház! Ezek a mi sérelmeink, ezek a mi kifogásainak a törvénytervezet ellen, — nyíltan és őszintén beszélünk és bajaink elősorolásánál nem vezetnek önös érdekek.

Ha ezen kifogásaink figyelembe vétetnek, akkor még lehet segíteni a tönk szélén álló magyar kézműiparos nehéz baján és sorsán; ha azonban ezek mellőztetnek, ki tudja mit rejt a jövő számunkra? És nem e kezünbe fog kelleni venni a vándorbotot, hogy itt hagyjuk ezt az édes hazát, mely a nemzet gerincét az iparosztályt nem tudja megvédeni.

Mi még bizunk a nemzeti kormányban, valamint az elnyomatás nehéz korszakában híven kitarattottunk a nemzet nagy vezérei mellett, úgy most sincs okunk a beléjük helyezett bizalmunkat megvonni.

Azonban az idő közeleg ezen fontos törvény bizottsági tárgyalása már folyamatban van. Rövid pár nap választ el attól, hogy maga a képviselőház teljes ülésében fogja tárgyalni, — sietünk tehát és az iránt esedezünk.

Mellőztassék az általunk itt felsorolt sérelmeket és kifogásokat figyelembe venni és orvosolni és ha már a törvényjavaslat tárgyalása el nem halasztható rajta oly módosításokat eszközölni, amelyek nemcsak a munkáson, de a munkaadó válságos és súlyos helyzetén s segítenének.

A vasárnapi munkaszünet.

Valahára végérvényesen döntött a kereskedelemügyi m. kir. miniszter Petrozsény, Vulkán és Lupényre vonatkozólag a vasárnapi munkaszünet kérdésében. A hatósághoz még nem érkezett meg és így még végre nem hajtható az ide vonatkozó rendelet, melyet az aradi keresk. és iparkamara az összes kereskedőknek hivatosan megküldött s így szól:

„Petrozsény, Vulkán és Lupényi határszéli községekben az ipari és kereskedelmi elarusítása a kereskedelemügyi miniszter úr által 1903. évi június hó 13-án 28.559. sz. a kibocsátott általános vasárnapi munkaszüneti rendelet II. A. 2.) pontjára való tekintettel vasárnapokon, s Szent István napján délután 5 óráig végezhető.

Az érdekelt kereskedelmi alkalmazottak, az iparosok és kereskedők egy tekintélyes része által támogatva, több ízben folyamodtak az iránt, hogy az említett három községre az idézett rendelet ezen része ne alkalmaztassék, s a nemhatárszéli községekre nézve érvényes rendelkezések legyenek irányadók. Figyelemmel az érdekeltek által felhozott indokokra a kereskedelemügyi miniszter úr most ezen kérelmüket teljesítendőnek találta, s az 1891: XIII. t. c. 3. §-ában biztosított jogánál fogva f. é. 81.113. sz. a. kelt leiratával elrendelte, hogy az idézett rendelet fentebb említett II. A. 2.) pontjában foglalt rendelkezés a Petrozsény, Vulkán és Lupény községek területén levő ipari és kereskedelmi üzletekre ne alkalmaztassék, s az ipari munkaszak elarusítása és házhozszállítás vasárnapokon a 28.559/903. számú miniszteri rendelet II. A. 3.) pontja alatt megnevezett ipari és kereskedelmi üzletekben déli 12 óráig, a II. A. 4.) pont alatt megnevezettekben pedig délelőtt 10 óráig végezethessék.

Miről Cimezet a kereskedelemügyi miniszter úr rendeletéből ezenel értesítjük.

Arad, 1906. évi november hó 14-én.

Aradi kereskedelmi és iparkamara.

Ha a rendelet végrehajtás végett leérkezik, ezen ügygyel foglalkozunk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Bucsuzás.** Vasárnap, f. hó 17-én bucsuzott el a petrozsényi járás tisztviselői s jegyzői kara és a községek elöljárósága Buda Károly nyugalomba vonult főszolgabírótól, akinek egészségi állapota nem engedvén meg, hogy itt a járás központján tiszteltetésére rendezni szándékolt bucsu-ünnepélyen résztvehessen; felkeresték tehát otthonában tisztelői, hogy tolmácsolják azt a szeretetet és ragaszkodást, melylyel iránta a járás közönsége viseltetik.

Az o.-brettyei vasuti állomásnál fogatok várták a járás képviselőit s az ősi kurián Janza Vazul főszolgabíró mondott köszönetet a járás tisztikara és a községek nevében azért a közhasznú munkásságért, melyet Buda Károly egy emberöltőn át a közpályán kifejtett, különösen pedig azért az atyai jóindulatért, melyet, mint a petrozsényi járás közigazgatásának bölcs, tapintatos és igazságos vezetője másfél évtizeden át mint hivatalfőnök, mint a járási községek közvetlen felettes hatósága mindenkor tanusított s bensőséggel tolmácsolta azt az őszinte igaz ragaszkodást, melylyel iránta a járás közönsége viseltetik, kifejezve azon óhaját, hogy a közelet teréről visszavonulva békés otthonában, szerettei körében sokáig élvezze az általa kívánt nyugalmat.

Buda Károly nyug. főszolgabíró könyekre indító maghatottsággal köszöntö meg az igazi ragaszkodásnak ily nem várt impozáns kifejezését azon óhajással, hogy érdemes utódjának s másfél évtizeden át volt buzgó és lelkiismeretes munkatársának: Janza Vazulnak vezetése alatt érje el a petrozsényi járás a fejlődésnek, a felvirágzásnak a jólétnek azt a fokát, melyre becsületes munkássággal törekszik, amelynek útján haladva eddigi s méltán csodált sikert ért el. Délután 2 órákor vendégül látta a ház szeretetreméltó urnője a tisztelgőket. A negyedik fogásnál dr. Schulek Jenő járásorvos sikertült pohárköszöntőben hangsúlyozta, a megjelentek élénk helyeslése mellett, hogy a nyugalomba vonult főszolgabíró iránt a petrozsényi járás közönsége osztatlan, őszinte szeretettel, ragaszkodással viseltetik s megnyugtathatja a felemelő tudat, hogy az egész járásban egy ember sincsen, aki távozását ne sajnálná s ne kívánná, hogy a bndog családi körben általa kívánt nyugalomba sokáig és viruló egészségben éljen szeretteivel együtt.

Majd Zádory Károly tolmácsolta a járás jegyzői karának érületét a bucsuzás alkalmából s köszönetet mondott úgy a hivatalos működés terén, valamint azonkívül a nyugalomba vonuló főszolgabíró által írántok mindenkor tanusított, nemes szívre való jóindulatért. És ha a térbeli távolság, a körülmények alakulása megszakította is a járási jegyzők s a petrozsényi járás közigazgatásának másfél évtizeden át volt nagyerőmű vezetője között létezett viszonyt, a szeretetnek, a ragaszkodásnak szíveikben gyökerező szálai a hála érzetével fűzik őket ahhoz a nemes lelkű férfiúhoz kinek sokáig tartó nyugalmas, boldog életet kívánt.

A tisztelgők az esti vonat indulásáig élvezték az előkelő uri család őszinte vendégszeretét.

— **Kinevezés.** Hunyadvármegye főispánja Gerbert Ottó petrozsényi t. szolgabíró díjas közigazgatási gyakoronkka nevezte ki.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter David Lázár községi írnokot petrozsényi állami anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Gyűlés.** E hó 18.-án, vasárnap délután az „Altiszti Olvasókör” gyűlést tartott. Branszki János elnök és Buda Zsombor jegyzőkönyvvezetőn kívül számosan voltak jelen a gyűlésen, melynek igen fontos tárgya volt a tagsági díjak felemelése abból a célból, hogy az új köri helyiség részére butort szerezenek be. Vita után elhatározta a gyűlés, hogy a havi tagsági díjat egy koronára emeli s ezt az összeget fogják mindaddig fizetni a tagok, míg a butor ára törlesztve nem lesz. A butor vásárlása céljából hat tagot küldtek ki, a kik aztán megállapították azt, hogy mi a legszükségesebb az olvasókör részére bevásárlandó butordarabok közül s így, mint és mennyit fognak megrendelni. Marossy Vince pár interpellációjának meghallgatása és az azokra adott válaszok tudomásulvétele után a gyűlést az elnök bezárta.

— **Továbbképző tanfolyam.** Miként már említettük a petrozsényi iparostanonciskola felügyelő bizottsága a kereskedő- és iparos segédek továbbképző tanfolyamát állítja fel. Ezen tanfolyam december hó elején kezdődik és hat hónapig tart. Jelenkezhetik minden mester és segéd. Az előadások este 8 órákor kezdődnek az pariskola tantermében a főgimnázium épületében. Tan-

dij nincsen, mulasztás büntetve nem lesz. Tájékoztatósul ismertetjük az előadandó anyag rövid kivonatát; u. m.:

- Az iparosság fejlődése hazánkban; az ipar haladása, szocializmus.
- Az alkotmányosság; a polgár jogai és kötelességei. A legszükségesebb tájékoztatások a polgári ügyekben.
- Irodalomtörténeti és történeti előadások.
- Előadások a vas szakipari feldolgozására, építéletlakatosság.
- Gépkezelés tan.
- Építési rajzolás, rajzolás látszat után.
- Cipészeti, szabászat.
- Egyszerű és kettős könyvitel Váltóisme. Keresdelmi és közgazdasági ismeretek.

A tanfolyamra jelentkezhetni Esztergályos Ágoston iparostanonciskolai igazgatónál, (lakása (Rosenbergház) délből 12-től 1-ig.

A továbbképzőtanfolyam fontossága nem szorul magyarázatra. Reméljük, hogy a kereskedő és iparos ifjuság örömmel felhasználja az alkalmat, az életben és foglalkozási körében szükséges ismereteinek kibővítésére.

— **Emlékeztető.** A tanítás-nevelés ügye iránt érdeklődők és tanítók figyelmét ismételtelen felfhívjuk az Aninoszán december 1.-én tartandó járásköri tanító-gyűlésre azzal a megjegyzéssel, hogy azzal közelebbi számunkban bővebben fogunk foglalkozni.

— **Műkedvelő előadás.** Az aninoszai ifjuság és a társulati iskola felsőbb osztályu növendékei 1906. nov. hó 25-én este, a társulati vendéglő nagyertermében (Pittini), a szegény gyermekek felruházására élőképkel egybekötött jótékonycélu színelőadást rendez. Belépti-díj: személyenkint 1 korona, gyermekjegy 40 fillér. Felülfizetéseket a jótékonycéll érdekében hálás szívvel fogad és köszönettel nyugtáz a rendezőség. A zenét a társulati zenekar szolgáltatja. Kezdeté este pontosan 7 órákor. Színe kerülnék: 1. A bujdosók. Történeti színmű a Rákóczi korából két felvonásban. Írta: Z. Zorkóci Gyula. Rendező: Léway Gábor. Szereplők: Szudiszási Péter, Slovenszky Rózsika, Sorger Adolf, Borbély Zsuzsika, Hribál Ernő, Kollert Elvira, Brudi Bernát, Fazekas Sándor, Györke János, Gadó Károly. II. A gardedame. Vigjáték egy felvonásban. Rendező: Léway Gábor. Szereplők: Kozma Rezső, Gadó Olga, Hribál József, Macsek Ferenc, Dán Péter, Vass Gábor, Gadó Matild, Hribál Ferenc, III. Monológ. Az első kézcso. Írta: Hajtay Etelka. Előadja: Zippenpfennig Mariska. IV. Élőképke. Rendező: Léway Gáborné. Hit: Di Bernardo Albina. Remény: Gadó Olga. Szeretet: Zippenpfennig Mariska. Angyalok: Gadó Elziska, Gajdosch Etelka, Gál Rózsika, Laurán Juliska, Mihály Rózsika, Nagy Juliska, Szász Eszti, Zippenpfennig Rózsika, Zippenpfennig Ille, Zippenpfennig Herminke. Festőművész: Kozma Rezső.

— **Felülfizettek.** a f. hó 18-án „a magy. orsz. munkások rokkant- és nyugdíj” 110 petrozsényi fiókpénztár javára megtartot tancmúltságon: Grausam Károly és Tutte József 4—4 K. Krausz József és Györke Gusztáv 3—3 K. Pelger Mihály, Tutte Józsefné, Togyá Péter, Koller József és Spath Antal 2—2 K. Bogdán Sándor, Boldizsár N., Nagel N., Trószter József, Juhász Albert, Step Sándor, Keeskési János és Zippenpfennig Tóbiás 1—1 K. Duffek József, ifj. Opra János és ifj. Maschek József 50—50 fill. Almási Árpád 40 fill. Bartalics János 30 fill. Lukacs N., Simoncsics Gy. és Bogdán Simon 20—20 fill. A felülfizetéseket köszönetét nyilváníttja a rendezőség.

— **A petrozsényi sztrájk.** Minket közvetlenül érintett, de az egész ország érdeklődéssel kísérte azt a sajnálatos eltévelyedést, hogy a petrozsényi bányagazgatóság vezetése alatt álló zsilvölgyi szénbányák munkásai ez évi augusztus hó 29-én sztrájbba léptek. Így akarták ugyanis az igazgatósággal szemben a munkabér emelésére és egyéb tekintetek alá eső állítólagos sérelmeik orvoslására vonatkozó követelésüket érvényesíteni. Az igazgatóság azonban nem engedett, sőt határozatot hozott, amelyben tudatta a sztrájkoló munkásokkal, hogy azokat, akik szeptember 5-ig munkába nem állanak, elbocsátottnak fogja tekinteni. Az igazgatóság ezen határozatát szeptember 1-én Janza Vazul főszolgabíró hirdette ki mintegy ezeröttszáz sztrájkoló előtt. A sztrájkoló munkások visszautasították a határozatot és a vezetőket biztatására fenyegető magatartást foglaltak el a főszolgabíróval s a kíséretében levő 25 csendőrről szemben. A főszolgabíró erre katonai karhatalmat vett igénybe s ennek segélyével szétverte a zajongó tömeget. Minthogy pedig a tömeg erőszakos magaviselete ez után sem szűnt meg, a vezetőket és bujtogatókat közül többet azonnal letartóztattak, a többi erőszakoskodó munkás

ellen pedig megindították a vizsgálatot. A sztrájk már szeptember 10-én meg szűnt, a vizsgálat azonban most nyert befejezést s a dévai kir. ügyészség összesen nyolcvannyolc munkás ellen emelt vádat hatóság elleni erőszak, zsarolás, sulyos testi sértés és magánosok elleni erőszak miatt. A pörbe fogott munkások T a r j á n Mihály dr. fővárosi ügyvédet bízták meg védelmükkel, aki a vádirad ellen kifogásokat adott be. Sulyosak a vádak, melyekkel a félrevezetett szerencsétlen emberek az igazságszolgáltatás beavatkozását maguk ellen kihívták. És a felbujtók azallat míg lelketlen igazgatásuknak szánandó áldozatai aggólván néznek a kikerülhetlen ítélet elé, — a tőlük összeharcsolt pénzből uri kedvteliséssel dözölnek, kényelemben élnek.

— **Itt a tél.** Ha a sárga lomb már avarrá lesz, ha leszál a kőd, ami eszünkbe juttatja az életet, a maga szürkeségével: várjuk a telet, hogy pihenhessünk. Mert ez a pihenés ideje. Nem a dologtalanság az, de valami olyas, ami a léleknek nyugtot ad, ami az izgalmas nyár, őszt után békés csendre hiv. Egy pár pihe. Aztán fehér ruhát ölt a határ. Alvó földünk felett nem a madár dalolnótát, de a tél dudója ott a melódiát, ami szinte szinte esontig hat és fáj: Alszik minden. Az erdő, a mező. És alig látunk életet. Pihenj ember te is, de ne dologtalankodjál. Hogy erőt gyűjtj s arra az időre, mikor kettőzött erőt kíván tőled a munka.

— **A dadogók.** Közismert tény, hogy a dadogók, főleg ha izgatottak, nem képesek egy szót sem kiejteni. Ilyenkor legegyszerűbben olyformán segít magán az ember, ha a dadogók felszólítja, hogy énekelve mondja el a mit mondani akar. Tragikomikus hasonló eset történt a minap egyik tiszaparti községben. Az ottani gyógyszerész Eszter nevű 7 éves lánykájá anyja engedelmével felment a padlásra a ruhát felaggató cselédrel. Egyszerre beront a 9 éves Pistika s elérmült arccal mondaná hatudná-mert dadogó, hogy: Le . . . le . . . le . . . e . . . e . . . set a . . . a . . . az Esz . . . esz . . . ész . . . Jézus, Mária! kiált az anyja, abban az ijedelemben, hogy Eszterke leesett a padlásról. Rohan az udvarra, de nem látja Esztikét, visszasszalad a szobába s kérdi Pistukát: hová esett, hová, hol van. De Pistika csak beteg, míg végre rászól az anyja: énekelj amit mondani akarsz és Pistika vígan énekl az „uram, uram, bíró uram, kendet arra kérem” dallamára: Leesett az Esterházy cognac az állványáról! . . .

— **A cselédek válogatják ma a helyet és nem a cselédartók a cselédet.** Mielőtt egy szakácsnő, szobalány, szolgáló valahová beszegődik, minden irányban tájékozást szerez. Ugy tett a héten az a szolgáló is, akit egy petrozsényi uriaszony szolgálatba akart fogadni. Beállított a tagba szakadt leányzó a cselédkereső uri családnál a konyhába.

— **Itthon van a naceságos ur?** kérdi az ott foglalatoskodó, nagyon is konyhai kosztimben levő nőtől:

— **Nincs itthon. Mit akarsz?**

— **A nacesága haza kielte a kiolvasott könyveket a nagyságos urnak. Elhoztam.**

— **Jól van, tedd le oda a székre, majd átadom. Hát te még ott szolgálsz a nagyságos uréknál?**

— **Már felmondtam, holnap után hogyom ott a helyemet.**

— **Elszegődött már máshová?**

— **Még nem.** A gazdasszonyod már többször üzentetett utánam, hogy szegődj ide a helyedre, de azt hallottam, hogy a gazdasszonyod egy faragatlan házárstos, paraszt, veszekedő s nincsen uriaszony virtusa, aki olyan műveletlen, hogy a véletlenül eltört poharat, vagy agyontömött libát is megfizetted. Hát biz én ilyen komisz helyre nem szegődök. Hát te meddig maradsz még ezen a cudar helyen.

— **En, én itt maradok a férjemmel. Én akartalak téged szolgálatba fogadni, mondá a cselédnek vélt urnő. (Megtörtént.)**

— **Festőművész Petrozsényben.** Vasadi Kallicza Károly festőművész Hátszegről a hét folyamán Petrozsénybe jön s családi arcképek festésére megbízásokat elfogad. A «Közérdek» nagy elismeréssel szól a nevezett festő művészetéről.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Kiadó üzlet és lakhelységek.

Vulkánban, a főutcán levő **üzlet és lakhelység**, melyben eddig a gyógyszerész volt, 1907. január 1-től bérbe adom. — Értekezni

Krausz Józseffel, — Horváth J. örökösök gyámjával

Szám 10322—1906 tkvi.

Árverési hirdetés.

A hátszegi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt petrozsényi tak. pénztár r.-t. végrehajtónak Mersáv Danilla lui Gyorgye végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtónak 200 korona tőke, ennek 1905. évi december hó 27-ik napjától járó 6% kamatai 100 kor. tőke, ennek 1905. december hó 27 napjától járó 6% kamatai 58 kor. 90 fillér eddigi megállapított per és végrehajtási, valamint a jelenlegi 21 korona és a még felmerülendő költségek iránti, úgy a csatlakozottnak kimondott Denen Juonnak 215 kor. tőke s jár. iránti követeléseik végett Mersáv Dumitru végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék puji kir. járásbíró, területéhez tartozó H.-F.-Urikány községi 48 szíjtkben a kereszt 4. 5—14. 16—18. rendsz. alatt felvett ingatlanbóli B. 4. alatti jutalékára 1/4 egy-negyed részben rendszámokénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 957 korona kikiáltási árban az 1906. évi december hó 12 napjának d. e. 10 órakor H.-F.-Urikány előjárósága házána! megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adatni.

Árverelni szándékozők tartoznak bánatpénzzel az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben, vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvántott értékpapirban, melynek névértéke 2/3 részéig fogadtatik el, csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes bírói letétben helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másik felerészét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamattal együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnak lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságnál ugy-szintén H.-F.-Urikány községi előjárósága házána!, vagy a bírói kiküldötttel megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság.

Hátszegen, 1906. évi szeptember hó 21.-én.

Gorove Viktor,
kir. albíró.

5263—1906. sz.

Hirdetés.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-c. 39. §-a értelmében a f. évi 4-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezenel hirdményileg is felhivattak, hogy a f. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes hadmentességi-díj, utadó, községi pótdó és közmunka tartozásaikat azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régiebb adótartozásaik azonnal, a f. évi 4-ik adórészlet pedig december hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás után s a végrehajtási díjak fel-számítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek dacára az adó és hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Petrozsény, 1906. november hó 20.

Előjáróság.

Kiadó lakás.

Petrozsény községi központján a Mátyás-utcában egy szobából, konyhából és kamrából álló lakást előnyös feltételek mellett azonnal bérbe adja

a tulajdonos:
Grosz Hermann.

5263—1906. sz.

Hirdetés.

Az 1907. évi egyenes adó kivetési munkálatok fogatbatba veendők lévén, felhivatik Petrozsény községi lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket válótlaul bemondásokkal tévutra vezeti, vagy munkájokban bármilyen módon akadályozza, az 1883. évi XLIV. t.-c. 10. §-a értelmében 2—100 koronáig terjedő bírsággal lesz sújtandó.

Felhivatik továbbá a községi közönsége, miszerint az adókövetés alapjául szolgáló vallomási ivatek, melyek ingyen vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább kitűzött határidők alatt az adóügyi osztályban a saját érdekéből beadni el ne mulasztja, és pedig:

Az 1906-ban épült házakra vonatkozó házbéri jövedelmi vallomások az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzések számának feltüntetésével, a lakások számának megfelelő sörrendben szerkesztve folyó évi november 31-ig.

Az 1906—1907. évben keletkezett, a kereseti adó III. osztálya alá tartozó üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előre nem tudható jövedelmű szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomások 1907. évi január hó 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi vagy havi illetményeikre vonatkozó vallomásaikat, továbbá a tőkeamatadó tárgyat képező kamat vagy életjáradékra vonatkozó vallomások 1907. évi január 15-ig.

Az általános jövedelmi pótdó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomások 1907. január 1—31-ig, vétbizonyítvány ellen.

A fegyveradó vallomások 1907. évi június 30-ig.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1907. évi március 30-ig kell beadni.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyeztetik, hogy aki megfelelő vallomását a fenti kitűzött határidő at tbe nem adja, arra az adó, hivatalból a mulasztó fel költségére beszerzendő adatok alapján fog kiíratni és hogy az adótárgyaknak, az adóköteles jövedelemnek a kincstár megkárosítása céljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t.-c. 100. §-a értelmében 2—1000 koronáig terjedő bírságolást von maga után.

Petrozsény, 1906. november 20.

Előjáróság.

Kerestetik egy helybeli jó forgalmu élelmiszer üzletbe egy fiatal elárusító leány, esetleg özvegy asszony. Csekély óvadékkal, avagy jótállással rendelkezők előnyben részesülnek. Bővebbet e lap KIADÓHIVATALÁBAN.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szíves tudomására juttatni, hogy helyben női-szabó műtermet nyitottam. Készítek angol costumöket, elegáns női ruhákat, blouzokat, juponokat és mind e szakmához tartozó ruhaneműeket a legújabb és legelegánsabb kivitelben.

Szabás és varásban oktatást nyerhetnek nálam jutányos árban az iránta érdeklődők.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves párfogásáért esede.

Rubletzky István,

női-szabó mester Budapestről.

Ideiglenes műtermem „Emke“ száló 2. sz.

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN PETROZSÉNY.

Petrozsény város kellő közepén levő vizimalom lakház-zal jutányos áron kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást a Petrozsényi Hitelbank nyújt.

Már megérkeztek!

HALAKBAN:

Kelettengeri (ostyé) hering, Bismárk hering, sodrott, töltött (róll) hering.

HALSALÁTA:

Korona szardínia, tengeri-rákok, tengeri-pisztráng, szardella-gyűrű. Szardénia és caviár, tisztított szardella, stb. stb.

FELVÁGOTTAKBAN:

Naponta friss érkezésű szebeni tormás-virsli, pariser, disznó-sajt, sonka, kolbász, szalámi, szardella, kolbász, valódi debreceni hosszú kolbász, debreceni paprikás csemege szalona, szalámi I. rendű stb. stb.

SAJTOKBAN:

Valódi ementháli, boszniai trapista, fogarasi csemege-sajt, raupach-féle imperiál, pécsi csemege-sajt, francia cammembert-sajt, friss tea, vaj stb.

KÜLÖNFÉLE CSEMEGE-ÁRUK:

Vizes és ecetes ugorka 5 literes üvegekben, különféle befőttek u. m.: Barack, körte, meggy, cseresznye, stb., különféle ízek (lekvárok) u. m.: áfonya, barack, ribiszke stb. stb.

TEÁK-ÉS TEASÜTEMÉNYEK:

A legfinomabbak és dús választékban.

Kóser-virsli és kóser felvágottak

naponta friss érkezésű, külön késsel és külön mérlegen tisztán kezelve.

GYERMEK PISKOTÁK:

Pozsonyi kétszersült, köhögés elleni cukorkák u. m.: szalmaiák, mignon, töltött-malata, töltött méz és malata kivonat.

DÉLIGYÜMÖLCSÖK:

Malaga szőlő, héjas-mandula, smirna-füge, görői füge, szultán-füge, koszoru-füge, feltört mogyoró, califát datolya, berber datolya, prűnella, candirozott gyümölcsök.

Karlsbádi ostyalapok mindenféle nagyságu, naponta friss.

Cukrász dai sütemények nagy választékban.

Cukorkákban és csokoládékban óriási dus választék. Réthi-féle pemetefucukorkák 60 és 20 filléres csomagolásban.

= Tej-csokoládék. =

Cukor-rózsák torta disznek.

Stolverk reggeli és vaniliás csokoládé.

Ezek csakis:

Singer Lajosné

cukorka, csokoládé, déligyümölcs és csemege-üzletében kaphatók. Petrozsényben (zárdá-épület Kossuth-tér).